

УДК 330.59
UDC 330.59

ЕВОЛЮЦІЯ РОЗВИТКУ ПЛАТІЖНИХ РІШЕНЬ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ

Теслюк Н.П., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна

Кудинова Д.І., Національний транспортний університет, Київ, Україна

EVOLUTION OF PAYMENT SOLUTIONS IN THE THEORY OF GENERATIONS

Teslyuk N.P., Ph.D., National Transport University, Kyiv, Ukraine

Kudinova D.I., National Transport University, Kyiv, Ukraine

ЭВОЛЮЦИЯ РАЗВИТИЯ ПЛАТЕЖНЫХ РЕШЕНИЙ В КОНТЕКСТЕ ТЕОРИИ ПОКОЛЕНИЙ

Теслюк Н.П., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Кудинова Д.И., Национальный транспортный университет, Киев, Украина

Постановка проблеми. В сучасній Європі відбувається значне скорочення готівкових грошей. За даними статистики питома вага готівки в євро менше 9% в країнах Єврозони. В Британії та Норвегії менше 5% , в Швеції - 3%. Фінансова система України ще не переорієнтовує свої платіжні засоби такими темпами - питома вага готівки в економіці більше 40% [2].

У 2016 році в Данії планується відмовляти у прийомі готівкових грошей в більшості магазинів, Норвегія планує це зробити до 2020 року, а Британія до 2025 року. Фінансовий світ потужно змінюється. Фінансова система майбутнього - це система, що функціонуватиме у віртуальному світі без паперових грошей і буде складатися виключно з чисел в цифрових записах.

Аналіз останніх досліджень свідчить про актуальність питання . Функціонування електронних грошей та їх вплив на сучасну фінансову систему зустрічаються у працях: О.В. Єфремкіної, Б.С. Івасіва, О.О. Махаєвої, А.М. Новицького, Б.А. Панасюк, В.М. Сокульського, А.О. Тлустого та інших. Вчені відмічають особливості віртуальних грошей надають певну класифікацію та можливі напрями розвитку останніх в умовах сьогодення.

Метою дослідження є визначення перспективи майбутнього готівкових грошей, як засобу платежу покупця товарів і послуг на основі теорії поколінь XYZ.

Історія винаходів в платіжних рішеннях та еволюція розвитку, що представлена рис.1 свідчить, що перші хто почав вводити інновації в фінансових системах були банки.

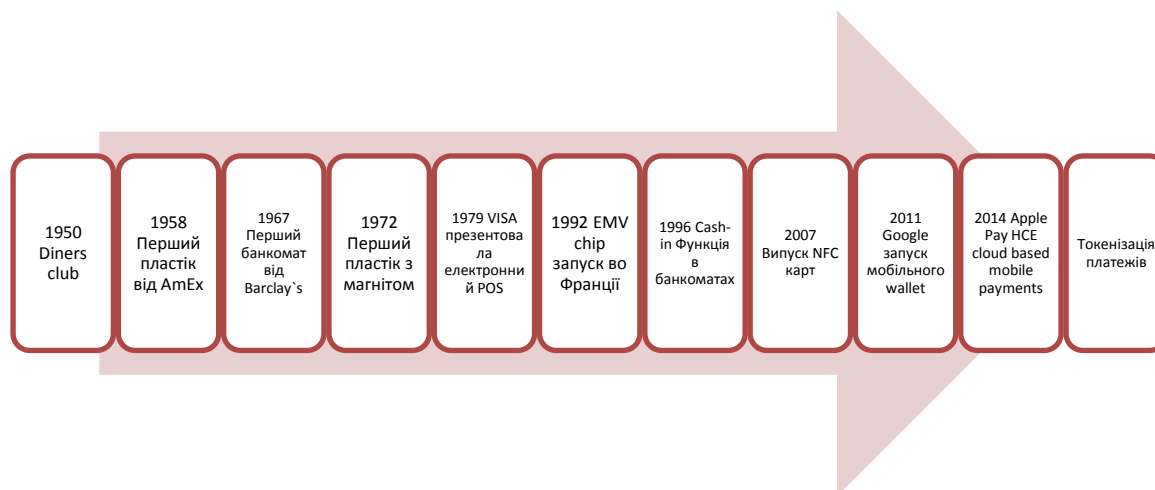

Рисунок 1 – Винаходи в платіжних рішеннях [1]

Поява в 70-х роках перших автоматизованих операції пов'язана з банківським обслуговуванням, зокрема American Airlines у партнерстві з American Express та IBM створили у 1970 році перший кіоск самообслуговування. Під час експерименту, в якому брали участь 1500 покупців, що зробили заяву 99% клієнтів були задоволені своїм досвідом. Вони були готові використовувати цей сервіс знову [1].

І з цього моменту поняття «банківська послуга» почалось змінюватись. Раніше банк все робив за клієнта, на сьогоднішній день більшість банківських операцій робить сам клієнт в режимі он-лайн. Завдяки інноваційним рішення за цей період відбулися суттєві зміни, зокрема закриття офісів банків та перехід в он-лайн простір, перекваліфікація робочого персоналу в банківському секторі та ін.

З 2012 року Chase Manhattan встановлює повністю автономні зони обслуговування клієнтів у своїх відділеннях В Україні більше 35 000 кіосків самообслуговування: 1500000000 UAH щомісячно та більше 20000000 клієнтів.

В фінансовому світі де раніше основним і головним в проведенні транзакції між продавцем і покупцем був банк, в майбутньому будуть існувати потужні конкуренти, які вже пропонують замкнуті платіжні еко-системи. Такі відомі корпорації як Google, Facebook і Apple і Microsoft проводять тестування особистих банківських сервісів (гаманці, грошові перекази), отримують банківські ліцензії та запускають свої кредитні платформи, а також сервіси представлення кредитів, базуючись на соціальних аккаунтах.

Дослідження, що було проведено в країнах з розвинутою економікою свідчить, що понад чверті опитаних користуються цифровими валютами і при цьому привчають до цього своїх дітей. Цей процес реалізується в процесі купівлі дитині комп'ютерних ігор типу Minecraft і інші популярних ігор або музики.

Третина британських батьків, що проходили анкетування вже перевели свої особисті щотижневі кишенькові гроші в цифрові електронні гаманці.

Найближчим часом корпорації типу Google, Facebook і Apple самостійно будуть вирішувати чи попаде банк у смартфон їх користувача чи ні. У банків не буде можливості отримувати доступу до сек'юрному елементу поза корпорацією до якої належить клієнт, що користується їх корпоративною продукцією в повсякденному житті [1].

Це великі ризики для банків втратити ринок послуг тому, що будується замкнута платіжна еко-система, яка переносить дані з серверів банків в простір корпоративних систем при цьому платіжні термінали працюють на базі смартфонів корпорацій.

Щоб зрозуміти чому за такий короткий історичний термін змінився фінансовий світ і зокрема платіжні засоби необхідно надати характеристику покупцю товарів і послуг, на основі теорії поколінь XYZ.

За допомогою онлайн-опитування, у якому взяло участь понад 5084 респондентів, компанія hh.ua провела дослідження працівників різних поколінь та їх уподобання стосовно платіжних рішень і засобів. Різні покоління мають свої слабкі та сильні сторони. До прикладу, покоління X (працівники від 35 до 50 років) найкраще справляються з рутинною роботою, а покоління Y (працівники від 25 до 35 років) демонструє системне мислення та відповідальність. Що ж до наймолодшого вікового покоління Z працівників (до 24 років), то їх характеризує вміння творчо вирішувати завдання. Головні професійні характеристики працівників різного покоління представлені в табл.1 [3], [4].

Таблиця 1 – Головні професійні характеристики співробітників поколінь X, Y, Z

Професійні характеристики співробітників	X 1963-1983	Y 1983-2003	Z 2003-2023
Громадянська свідомість	24%	19%	23%
Увага до соціальних гарантій	27%	32%	33%
Наполеглива праця	32%	30%	28%
Прагнення до стабільності	44%	38%	20%
Відповідальність	45%	42%	41%
Прагнення до легких грошей	12%	33%	37%
Зневага авторитетів	9%	23%	31%
Завищені зарплатні очікування	12%	28%	32%
Креативність	13%	28%	54%

Покоління X характеризують як трудоголиків, не надто амбітних, таких, що не прагнуть жити у своє задоволення. Співробітники X найкраще справляються із завданнями, які передбачають командну, індивідуальну чи рутинну роботу, системне мислення, інтеграцію різнопланових рішень, високу ступінь відповідальності. Саме вони працюють з готівкою. Їх приваблює сама процедура оплати. На протязі великого проміжку часу вони ходили в банки, спілкувалися з банківськими службовцями, отримували документи і їх підписували. Все це давало надію і принцип захищеності. Банк – це в першу чергу довіра, що ваша транзакція буде виконана. Покоління X - це те покоління, що критично і зі страхом відносяться до віртуальних грошей, як певного інструменту платежів.

До покоління Y найбільше критичні покоління X. Працівники цього покоління хочуть отримати все й одразу, вони амбітні та мають завищені очікування зарплати. Серед завдань, які варто доручати працівникам Y, найчастіше називають індивідуальні (але й з командною роботою вони справляються добре) і пов'язані з комунікаціями та спілкуванням, з системним мисленням, інтеграцією різнопланових рішень. В цьому випадку самооцінка покоління Y і оцінки представників інших поколінь збігаються. Покоління з задоволенням працює з віртуальними грошима. Вони відмічають переваги в нових платіжних засобах і вчать своїх дітей – покоління Z.

За 10 років працівники поколінь Y та Z складатимуть переважну більшість працездатного населення. Вже сьогодні 90% опитаних мали досвід співпраці з працівниками покоління Z. [4]

77% опитаних вважають, що між різними поколіннями працівників існують суттєві відмінності. Молоде покоління працівників, на думку респондентів, характеризують певні риси. По-перше, вони прив'язані до цифрових технологій в роботі, по-друге, схильні цінувати власний час та інтереси, що не характеризує працівників іншого покоління. Цікавим є те, що в них відсутній страх втратити роботу. По-третє, у них загострене відчуття свободи та менше уваги до формальностей. Працівники покоління X демонструють найбільшу критичність по відношенню до працівників інших поколінь. Найбільш критичною є оцінка покоління Z. Проте в самому низу рейтингу (найрідше згадувані) знаходяться такі якості, як відповідальність і трудоголізм, увага до соціальних гарантій та прагнення до стабільності. Як і у випадку з найбільш поширеними характеристиками, самооцінка та оцінка представниками старших поколінь збігається.

Однак є характеристики, за якими думки респондентів розходяться. Так, наприклад, молоді люди насправді готові працювати за ідею, в той час як їхні старші колеги не бачать у них такого прагнення. Також працівники-початківці вважають, що значно рідше (ніж на думку старших колег) вони нехтують авторитетами, прагнуть легких грошей і мають завищені зарплатні очікування.

Різницю в думках можна пояснити різним тлумаченням одних та тих же понять. Так, наприклад, для молодого покоління робота за ідею найчастіше означає розвиток стартапу, а не робота кілька місяців без зарплати з 9:00 до 18:00, і авторитетом для молодих людей є не начальник, а, наприклад, Стів Джобс або подібний успішний творець.

Завдання, які вдаються працівникам-початківцям краще за інших, це робота, пов'язана з комунікаціями та спілкуванням, творча і нестандартна праця, індивідуальні доручення, але й з командною роботою молоді люди справляються в цілому добре.[4]

Висновки. Покоління Z вважають, що 21 століття – це поява віртуального простору, а прогулянки з кишнями повними маленьких шматочків металу – це примітивно. Покоління Z не хоче і не буде користуватися готівкою.

Покоління Y і Z звикли до цифрових речей. При цьому покоління Z має можливість у віці від 7 років торгувати і заробляти, використовуючи криптовалюти, як платіжний засіб.

Технології і інновації в платіжних засобах платежу розвивалися скоріше протягом останнього десятиліття, ніж в останні 50 років. Банки, намагаються інтегрувати blockchain (або створення «гібридних систем», натхненні базовою технології Bitcoin компанії) враховуючи, що покоління Z – це нове покоління, що використовують цифрову криптовалюту та Fin Tech простір.

Покоління X і Y повільно, але неухильно, рухається в напрямку безготівкового світу. Фізична форма грошей не піде у минуле через кілька років, вона проіснує поки існує покоління X. Конкуренція між корпораціями та банками буде тривати. Вона дуже велика у віртуальному світу. Після світової фінансової кризи, що сталася 2007-2008 роках нове покоління вже не має довіри до банківській системі. Вони інші і світ змінюється під їх вимоги.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Малкин О. Банкинг будущего: банковать или не банковать?
2. Кто такі працівники нового покоління: X, Y, Z? [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://tvoemisto.tv/news/hto_taki_pratsivnyky_novogo_pokolinnya_x_y_chy_z_73495.html.

3. Покоління X, Y, Z. Хто вони? [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://nbnews.com.ua/ru/blogs/169589/>.

4. Якими вони вирости, молоді люди покоління Z? [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://ukrainianblog.info/yakymy-vony-vyrosly-molodi-lyudy-pokolinnya-z/>.

5. Bitcoin Tax Guide: Trading Gains And Losses - Fair Market Value [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.investopedia.com/university/definitive-bitcoin-tax-guide-dont-let-irs-snow-you/definitive-bitcoin-tax-guide-chapter-2-trading-gains-and-losses-fair-market-value.asp>.

REFERENCES

1. Malkin O. Bankingi budushego: bankovat ili ne bankovat?

2. Khto taki pratsivnyky novoho pokolinnia: X, Y, Z? [Elektronnyi resurs] - Rezhym dostupu: http://tvoemisto.tv/news/hto_taki_pratsivnyky_novogo_pokolinnya_x_y_chy_z_73495.html.

3. Pokolinnia X, Y, Z. Khto vony? [Elektronnyi resurs] - Rezhym dostupu: <http://nbnews.com.ua/ru/blogs/169589/>.

4. Yakymy vony vyrosly, molodi liudy pokolinnia Z? [Elektronnyi resurs] - Rezhym dostupu: <http://ukrainianblog.info/yakymy-vony-vyrosly-molodi-lyudy-pokolinnya-z/>.

5. Bitcoin Tax Guide: Trading Gains And Losses - Fair Market Value [Elektronnyi resurs] - Rezhym dostupu: <http://www.investopedia.com/university/definitive-bitcoin-tax-guide-dont-let-irs-snow-you/definitive-bitcoin-tax-guide-chapter-2-trading-gains-and-losses-fair-market-value.asp>.

РЕФЕРАТ

Теслюк Н.П. Еволюція розвитку платіжних рішень в контексті теорії поколінь / Н.П. Теслюк, Д.І. Кудінова // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2016. – Вип. 3.

Метою дослідження є визначення перспективи майбутнього готівкових грошей, як засобу платежу покупця товарів і послуг на основі теорії поколінь XYZ.

Об'єктом дослідження є зміна платіжної системи разом з поколінням XYZ.

Методи дослідження – порівняльний та експертний аналіз, діалектичний метод, методи економічного, історичного, логічного та системного аналізу і синтезу.

У фінансовому світі покоління X основним і головним в проведенні транзакції між продавцем і покупцем був банк, в майбутньому будуть існувати потужні конкуренти, які вже пропонують замкнуті платіжні еко-системи. Відомі корпорації проводять тестування особистих банківських сервісів, отримують банківські ліцензії та запускають свої кредитні платформи, базуючись на соціальних аккаунтах.

Більшість сучасних людей вже перешли на електронні гроші і кишенькові гроші для їх дітей перестали бути паперовими. Світ стрімко розвивається під їх вимоги.

В ході історичного аналізу можна прослідкувати зміну в платіжних винаходах, починаючи з 70-х років.

Покоління X надають перевагу «надійному» банкінгу. Вони хочуть бачити як спеціаліст виконує їх транзакції. Їх приваблює сама процедура оплати. На протязі великого проміжку часу вони ходили в банки, спілкувалися з банківськими службовцями, отримували документи і їх підписували. Все це давало надію і принцип захищеності. Банк – це в першу чергу довіра, що ваша транзакція буде виконана. Покоління X - це те покоління, що критично і зі страхом відносяться до віртуальних грошей, як певного інструменту платежів.

До покоління Y найбільше критичні покоління X. Працівники цього покоління хочуть отримати все й одразу, вони амбітні та мають завищені очікування зарплати. Молоде покоління працівників характеризують певні риси. По-перше, вони прив'язані до цифрових технологій в роботі, по-друге, схильні цінувати власний час та інтереси, що не характеризує працівників іншого покоління. Цікавим є те, що в них відсутній страх втратити роботу. По-третє, у них загострене відчуття свободи та менше уваги до формальностей.

В ході дослідження можна прослідкувати зв'язок між зміною поколінь та розвитком банківського платіжної системи.

Покоління повільно, але неухильно, рухається в напрямку безготівкового світу. Фізична форма грошей не піде у минуле через кілька років, вона проіснує поки існує покоління X. Конкуренція між корпораціями та банками буде тривати. Вона дуже велика у віртуальному світу. Після світової

фінансової кризи, що сталася 2007-2008 роках нове покоління вже не має довіри до банківській системі. Вони інші і світ змінюється під їх вимоги.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПЛАТІЖНА СИСТЕМА, ГОТІВКОВІ ГРОШІ, ПОКОЛІННЯ МАЙБУТНЬОГО, ФІНАНСОВИЙ СВІТ.

ABSTRACT

Teslyuk N.P., Kudinova D.I. Evolution of payment solutions in the theory of generations. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2016. Vol. 3.

The study aims to determine the prospects for future cash as a payment buyer of goods and services based on the theory XYZ generations.

Object of research is changing payment system with generation XYZ.

Methods - comparative and expert analysis, the dialectical method, methods of economic, historical, logical and systematic analysis and synthesis.

In the financial world where previously the principal and principal in the transaction between the seller and the buyer were a bank in the future will be strong competitors who already offer closed payment eco-system. Famous corporations conduct testing of personal banking services are banking license and will launch its lending platform based on social accounts.

Most modern people are linked directly to e-money and pocket money to their children no longer paper. The world is rapidly developing under their requirements.

In the historical analysis can track the change in payment invention since the 50s.

Generation X prefer "safe" banking. They want to see a specialist to perform the transaction. They are attracted by the procedure of payment. During the long period of time, they went to the banks, communicate with bank officials received documents and signed them. This gave hope to the principle of security. Bank - a first trust that your transaction will be executed. Generation X - is a generation that are critical and fear related to virtual money as an instrument of payments.

By most critical Generation Y Generation X workers of this generation want to get everything at once, they are ambitious and have high expectations salary. The younger generation of workers characterize certain features. First, they are tied to digital technology in the work, and secondly, tend to value their time and interest that does not characterize another generation of workers. It is interesting that they have no fear of losing their jobs. Thirdly, they have a heightened sense of freedom and less attention to formalities.

The study can be seen the link between the change of generations and the banking payment system.

Generation is slowly but steadily moving towards a cashless world. The physical form of money will not go to the past few years, it will last until there is generation X competition between corporations and banks will continue. It is very much in the virtual world. After the global financial crisis that occurred 2007-2008, the new generation no longer has confidence in the banking system. They and other world is changing under their requirements.

KEYWORDS: PAYMENT SYSTEM, CASH, FUTURE GENERATIONS, THE FINANCIAL WORLD.

РЕФЕРАТ

Теслюк Н.П. Эволюция развития платежных решений в контексте теории поколений / Н.П. Теслюк, Д.И. Кудинова // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2016. – Вып. 3.

Целью исследования является определение перспективы будущего наличных денег, как средства платежа покупателя товаров и услуг на основе теории поколений XYZ.

Объектом исследования является изменение платежной системы вместе с поколением XYZ.

Методы исследования - сравнительный и экспертный анализ, диалектический метод, методы экономического, исторического, логического и системного анализа и синтеза.

В финансовом мире, где раньше основным и главным в проведении транзакции между продавцом и покупателем был банк, в будущем будут существовать мощные конкуренты, которые уже предлагают замкнутые платежные эко-системы. Известные корпорации проводят тестирование личных банковских сервисов, получают банковские лицензии и запускают свои кредитные платформы, основываясь на социальных аккаунтах.

Большинство современных людей уже перешли на электронные деньги и карманные деньги для их детей перестали быть бумажными. Мир стремительно развивается под их требования.

В ходе исторического анализа можно проследить изменение в платежных изобретениях, начиная с 50-х годов.

Поколение X предпочитают «надежный» банкинг. Они хотят видеть как специалист выполняет их транзакции. Их привлекает сама процедура оплаты. На протяжении большого промежутка времени они ходили в банки, общались с банковскими служащими, получали документы и их подписывали. Все это давало надежду и принцип защищенности. Банк - это в первую очередь доверие, что ваша транзакция будет выполнена. Поколение X - это то поколение, критически и со страхом относятся к виртуальным деньгам, как определенного инструмента платежей.

К поколению Y больше критические поколения X. Работники этого поколения хотят получить все и сразу, они амбициозны и имеют завышенные ожидания зарплаты. Молодое поколение работников характеризует определенные черты. Во-первых, они привязаны к цифровым технологиям в работе, во-вторых, склонны ценить собственное время и интересы, не характеризует работников другого поколения. Интересно, что в них отсутствует страх потерять работу. В-третьих, у них обостренное чувство свободы и меньше внимания к формальностям.

В ходе исследования можно проследить связь между сменой поколений и развитием банковского платежной системы.

Поколение медленно, но неуклонно движется в направлении безналичного мира. Физическая форма денег не уйдет в прошлое через несколько лет, она просуществует пока существует поколения X. Конкуренция между корпорациями и банками будет продолжаться. Она очень большая в виртуальном мира. После мирового финансового кризиса, случившегося 2007-2008 годах новое поколение уже не имеет доверия к банковской системе. Они другие и мир меняется под их требования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ПЛАТЕЖНАЯ СИСТЕМА, НАЛИЧНЫЕ ДЕНЬГИ, ПОКОЛЕНИЕ БУДУЩЕГО, ФИНАНСОВЫЙ МИР.

АВТОРИ:

Теслюк Наталія Петрівна, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: natalitesluk@gmail.com, тел. +380442809937, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1, к. 424.

Кудінова Дар'я Іванівна, Національний транспортний університет, студентка, e-mail: d.kudinova2012@yandex.ua, тел. +380993120536, Україна, 01010, м. Київ, вул. Суворова, 1.

AUTHOR:

Teslyuk Natalia P., Ph.D. in Economics, National Transport University, associate professor, department of Finance, Accounting and Audit, e-mail: natalitesluk@gmail.com, tel. +380442809937, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1, of. 424.

Kudinova Daria I., National Transport University, student, e-mail: d.kudinova2012@yandex.ua, tel. +380993120536, Ukraine, 01010, Kyiv, Suvorova str. 1.

АВТОРЫ:

Теслюк Наталья Петровна, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: natalitesluk@gmail.com, тел. +380442809937, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1, к. 424.

Кудінова Дар'я Іванівна, Национальный транспортный университет, студентка, e-mail: d.kudinova2012@yandex.ua, тел. +380993120536, Украина, 01010, г. Киев, ул. Суворова, 1.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Юхименко П.І., доктор економічних наук, професор, ректор Білоцерківського інституту економіки та управління, Біла Церква, Україна.

Бондар Н.М., доктор економічних наук, доцент, декан факультету економіки та права, Національний транспортний університет, Київ, Україна.

REVIEWER:

Yukhimenko P.I., Ph.D., Economics (Dr.), professor, rector, Bilotserkivskyi Institute of Economics and Management, Bila Tserkva, Ukraine.

Bondar N.M., Ph.D., Economics (Dr.), associate professor, dean, faculty of Economics and Law, National Transport University, Kyiv, Ukraine.